

De Q&A Herverzekeren van DNB

Begin 2019 consulteerde De Nederlandsche Bank (DNB) een concept Q&A over herverzekering, of preciezer gezegd, de voorwaarden die DNB wilde gaan hanteren voor erkenning van herverzekeringscontracten bij de berekening van het solvabiliteitskapitaalvereiste (de SCR) volgens de Standaard Formule van Solvency II. Dit is op hoofdlijnen beschreven in artikelen 208–215 van de Solvency II Delegated Regulation (DR).

EISEN VAN DNB AAN HERVERZEKERINGSCONTRACTEN

In de Q&A stelt DNB samengevat zeven eisen, die ik hier opsom en vervolgens bespreek.

1. De dekking van de herverzekering moet duidelijk gedefinieerd zijn, compleet met claimbedrag (nodig bij de berekening van de *loss given default* in de *counterparty default risk module* van de SCR). Artikel 210, DR noemt dat claimbedrag niet, dat is een interpretatie door DNB. Dit omdat volgens DNB de waardering van de claim volgens nationaal faillissementsrecht anders kan zijn dan de *best estimate*. Als het claimbedrag niet te berekenen is, wil DNB het herverzekeringscontract niet (automatisch) erkennen.
2. De verzekeraar moet volgens DNB 'voldoende informatie' verzamelen om retrocessie van het herverzekerde risico door de verzekeraar te beoordelen op effectiviteit als risicobeheersmaatregel. Artikel 209, DR, spreekt echter niet van voldoende, maar van 'appropriate steps', dus 'passende stappen' nemen. Als de retrocessie nieuwe risico's scheidt of risico's die niet in de SCR modules zitten, erkent DNB het herverzekeringscontract niet automatisch.

Mr. R. Batten is senior beleidsmedewerker Solvency II bij het Verbond van Verzekeraars. Met dank aan Th. Lutgendorff van Aon voor zijn input.

3. Als de herverzekeraar failliet gaat, moet de verzekeraar zelf weer extra kapitaal aanhouden voor dat herverzekerde risico, en gaat volgens DNB de SCR en dus ook de risicomarge (dat is immers de som van contant gemaakte toekomstige SCRs) van de verzekeraar omhoog. Door herverzekeren gaat immers niet alleen de SCR van de verzekeraar omlaag, maar ook de risicomarge. Het kan zijn dat de verzekeraar de premie van het herverzekeringscontract geheel vooruit heeft betaald. Als hij die niet terug kan krijgen voor de periode na het faillissement van de herverzekeraar, gaat zowel die SCR als die risicomarge verloren. Als die herverzekeringpremie wel terug komt, moet de verzekeraar nog steeds naast de SCR een risicomarge aanhouden voor de niet meer herverzekerde verplichtingen. Dit risico van verlies van risicomarge (en het risico die opnieuw te moeten opbouwen bij ontbinding van de herverzekeringsovereenkomst) zit niet in de SCR. Als dat risico materieel is, kan het risicoprofiel van de verzekeraar significant afwijken van de SCR. Dat moet de verzekeraar volgens artikel 45 van de richtlijn, monitoren.
4. In (vooral langjarige) herverzekeringscontracten zitten vaak *collateral* arrangementen. Dat onderpand biedt de verzekeraar extra zekerheid als de herverzekeraar omvalt. Dit onderpand mag meegenomen worden in de SCR berekening als het voldoet aan de voorwaarden van art. 214, lid 1 en 2, DR. Die wettelijke eisen laat ik nu even voor wat ze zijn. Als het *collateral* niet aan die eisen voldoet mag het niet meegeteld worden, maar kan het herverzekeringscontract zelf voor het overige (dus zonder *collateral*) wel meegeteld worden.
5. De verzekeraar moet volgens artikel 260, DR, een *governance* systeem hebben om de effectiviteit van het herverzekeringscontract te monitoren en te beheersen. Daarbij gaat het om beleid over herverzekerings- en concentratierisicobeheer. Dat beleid beantwoordt de vraag hoe wordt bepaald welke bronnen van concentratierisico er zijn en hoe dat risico binnen vooraf bepaalde grenzen wordt gehouden.
6. De actuariële functie van de verzekeraar moet volgens artikel 272, lid 7, DR, een oordeel vellen over de adequaatheid van het herverzekeringsprogramma, waaronder de kredietwaardigheid, en bij materiele retrocessie de invloed daarvan op de kredietwaardigheid van die herverzekeraar, de verwachte dekking bij stress scenario's en de berekening van de uit de herverzekeringscontracten te claimen bedragen. Dit artikel noemt echter niet expliciet de impact van het retrocessieprogramma van de herverzekeraar en daar heeft DNB het wel over.
7. Indien herverzekering een materiële rol speelt bij de strategie van de verzekeraar of fusies en overnames, moet de risicobeheerfunctie dit meenemen in zijn advies over de strategie, fusie en overname. Dat staat niet in artikel 269, DR, en is een interpretatie van DNB.

RETROCESSIE-PROGRAMMA

Het Verbond van Verzekeraars (Verbond) had met name moeite met de premisse van DNB onder punt 2 dat herverzekeraars informatie delen met verzekeraars over hun retrocessie-programma, of althans dat deel daarvan dat die verzekeraar betreft. Overigens is een retrocessie-programma zelden of nooit toegespitst op een specifieke verzekeraar of transactie. Externe herverzekeraars delen die informatie over hun retrocessieprogramma niet, om redenen van concurrentiegevoeligheid, intellectuele eigendom, etc. Bij herverzekeraars binnen de groep kan dat uiteraard wel. De *rating agencies* hebben wellicht wel inzicht in het retrocessieprogramma en uiteraard de toezichthouder op de herverzekeraar en kunnen daar conclusies uit trekken, maar mogen hun bedrijfsvertrouwelijke kennis niet delen met de verzekeraar.

Overigens zijn de verplichtingen van de herverzekeraar jegens de verzekeraar juridisch gezien ook niet (tenzij contractueel anders bepaald) afhankelijk van het retrocessieprogramma. Daarnaast geeft het retrocessieprogramma geen volledig inzicht in de kredietwaardigheid van de herverzekeraar. Daarvoor zou ook moeten worden gekeken naar bijvoorbeeld de gehele inkomende tekening van risico's, het kapitaalbeleid binnen de groep, de financiële situatie van herverzekeraar zelf en zijn moederholding, de track record van de bedrijfsvoering, de kwaliteit van senior management en de risico-functie, risico's van zusterondernemingen, et cetera. Daar kijkt een *rating agency* naar, dus zou de verzekeraar ook daarop moeten kunnen vertrouwen.

Verzekeraars kunnen zich bij de bepaling van de kredietwaardigheid van de herverzekeraar wel baseren op onder meer de rating, solvabiliteitsratio en de equivalentie van het nationale toezichtregime met Solvency II.

Als DNB besluit herverzekeringscontracten niet meer (automatisch) te erkennen als de verzekeraar geen informatie beschikbaar heeft over de retrocessieprogramma's van zijn herverzekeraars, dan kan het gebeuren dat Nederlandse verzekeraars beroofd worden van dat risicomitigatieinstrument en kan het zijn dat zij daardoor meer kapitaal moeten aanhouden dan buitenlandse concurrenten. Dat is een enorm ongelijk speelveld dat in de Europese Unie niet zou moeten bestaan.

Overigens is het maar de vraag of deze Nederlandse Q&A toelaatbaar is; de interpretatie van DNB rekt artikel 209, DR immers enorm op. Het toetsen van het retrocessieprogramma van een externe herverzekeraar wordt niet specifiek genoemd in artikel 260, DR, omdat de mitigerende werking daarvan al wordt meegenomen bij de bepaling van de rating en de solvabiliteitsratio van de herverzekeraar zelf. Er is geen *guidance* van EIOPA over dit artikel. Als die er wel zou zijn zou er geen plaats zijn voor deze Q&A van DNB.

OPLOSSING

Het Verbond bood DNB een alternatieve oplossing, namelijk het *default* risico van herverzekeraars mitigeren door *downgrade* clausules in herverzekeringscontracten, waardoor die opzegbaar zijn bij een *downgrade* van de herverzekeraar, en onderpandclausules. Verder zou in landen waar Solvency II geldt, de Q&A niet hoeven te worden toegepast, omdat daar de regels hetzelfde zijn als in Nederland en het toezicht (als gevolg van EIOPA's peer reviews) ook van vergelijkbare kwaliteit is.

DNB wil dat naar alle grensoverschrijdende herverzekering wordt gekeken. Maar in de rest van de Europese Unie en de Europese Economische Ruimte kijken toezichthouders van met DNB vergelijkbare kwaliteit naar herverzekeraars, op basis van dezelfde Solvency II-regels. Daarom zou de verzekeraar dus niet (of minder nauwkeurig) naar herverzekeraars uit die landen hoeven kijken – dat doet de toezichthouder al. Hetzelfde geldt voor landen met een door de Europese Commissie na advies van EIOPA met Solvency II (volledig of deels) equivalent verklaard toezichtregime¹, namelijk Bermuda, Australië, Brazilië, Canada, Japan, Mexico, de Verenigde Staten en Zwitserland.

ONDUIDELIJKHEDEN

Naast dit belangrijke punt van het retrocessieprogramma zag het Verbond nog een aantal onduidelijkheden.

Als gevolg van punt 1 van DNB is het de vraag of de verzekeraar een oordeel moet hebben (en kan hebben) over het nationaal faillissementsrecht van het land van vestiging van elk van zijn herverzekeraars. Het faillissementsrecht is wereldwijd niet geharmoniseerd.² Er kan daarom niet met 100% zekerheid gesteld worden, dat wat met de vastlegging in het herverzekeringscontract beoogd werd, ook daadwerkelijk uitgevoerd kan worden. Verzekeraars zouden zich bij grensoverschrijdende transacties kunnen laten adviseren over de vraag hoe lokale wet- en regelgeving in het land van de herverzekeraar een vordering in de weg kan staan. Ook *collateral* en *termination triggers* in het herverzekeringscontract zouden kunnen helpen. Het lijkt erop in punt 3 dat DNB wil dat alle verzekeraars extra kapitaal moeten aanhouden boven de standaard formule SCR, voor het geval een herverzekeraar omvalt. Of gaat het alleen om verzekeraars met een soort concentratierisico in de vorm van een behoorlijke exposure op een klein aantal herverzekeraars? Effectief zou daardoor het positieve effect van herverzekering op de SCR sterk gereduceerd kunnen worden. In dat geval wordt herverzekering onaantrekkelijk omdat het positieve effect op de kapitaaleisen dicht bij nul zou zijn.

Spreading, *collateral*, aanpassing van contractteksten en de aantoonbare mogelijkheid om een contract te herplaatsen bij andere herverzekeraars zouden een oplossing kunnen bieden. Dit zou wel eens de goedkopere optie kunnen zijn, vergeleken met de extra kapitaaleis (die dus ook vanuit het belang van de polishouder te verkiezen zou zijn). Dat zou een gewone *future management action* van artikel 23, DR zijn, waarna DNB risico mitigerende effecten opnieuw zou kunnen erkennen.

COLLATERAL

DNB zet zijn kaarten in punt 4 ook op *collateral*. Een probleem daarbij is, dat vanwege de korte looptijd van de schadeherverzekeringscontracten (meestal een jaar) externe herverzekeraars doorgaans niet bereid zijn *collateral* af te geven indien men beschikt over een rating van A- of hoger, tenzij de verzekeraar daarvoor extra betaalt. Die extra kosten komen vroeger of later ten laste van de (huidige of toekomstige) polishouder of de eigenaar van de verzekeraar, of beide.

Daarnaast geven de bewoordingen van DNB aan dat, wanneer niet volledig wordt voldaan aan de vereisten ten aanzien van het *collateral*, dit in zijn geheel niet mag worden meegenomen in de SCR-berekening. In plaats van zo'n binaire benadering zou een proportionele benadering beter zijn, waarbij het *collateral* kan meetellen naar de waarde en zekerheid die het vertegenwoordigt.

SLOT

De Q&A is uiteindelijk, ondanks alle adviezen van de verzekeringsindustrie, nagenoeg ongewijzigd door DNB gepubliceerd op 26 juni 2019.³ Het Verbond was voornemens om samen met Aon Reinsurance Solutions hierover een bijeenkomst te houden met DNB, maar de lockdown door COVID-19 heeft daar tot nu toe een stokje voor gestoken. ■

1 – Artikel 172(2), 227(4) en (5) en artikel 260(3), Solvency II richtlijn.

2 – De Britse advocaat Phillip Wood heeft er een zeventalig standaardwerk over geschreven, getiteld *The Law and Practice of International Finance*, waarin hij nagenoeg elk nationaal faillissementsrecht beschrijft. Zie hier: <https://www.sweetandmaxwell.co.uk/Catalogue/ProductDetails.aspx?productid=30795664&recordid=9853>.

3 – <https://www.dnb.nl/nieuws/dnb-nieuwsbrieven/nieuwsbrief-verzekeren/nieuwsbrief-verzekeren-juni-2019/dnb384599.jsp> en <https://www.toezicht.dnb.nl/3/50-237728.jsp>